

تولید بذر محدود و آب و هوای خشک مانع از احیای جنگل پس از آتش سوزی می شود

ترجمه: پروین صالحی شانجانی*

شرایط گرم و خشک، مانند شرایط موجود در ارتفاعات پایین و دامنه های جنوبی، مانع استقرار زادآوری می شود.^۱

دانشمندان نتیجه گیری کردند، احیای جنگل های مناطق خشک مانند کاج پاندرозا و داگلاس در پی آتش سوزی های شدید اخیر، بدليل (۱) تولید بذر کمتر توسط درختان باقی مانده و (۲) شرایط نامساعد آب و هوایی برای استقرار نهال درختان، محدود شده است. به این ترتیب پوشش گیاهی جنگل های خشک به دنبال آتش سوزی، مستعد تبدیل شدن به انواع پوشش غیر جنگلی هستند. توصیه محققان به مدیران سازمان های مرتبه با احیای جنگل ها در ایالات متحده غربی تلاش بر احیای جنگل های مناطق خنک و مرطوب است که در آن نهال ها پس از آتش سوزی استقرار بیشتری خواهد داشت. دیگر تخصصی اخبار علمی تحلیلی: در دنیای علوم مختلف امروز، اهمیت جنگل ها بر هیچ دانشمند و محققی پوشیده نیست. خدمات اکو سیستمی آن در جهان آفرینش اگر بی مانند نباشد، کم نظری است. با این وصف و با یافته هایی همچون خبر پیش رو، بیشتر در می باییم که آتش در جنگل چه فاجعه بزرگ و سنگینی است. بازگشت بسیار کند و نامیدکنده با وجود افزایش گرمایش زمین، شاید بسیاری از توده های جنگلی آمیخته و پهن برگ را در قیاس با دو توده داگلاس و کاج پاندروزا با شرایط سخت تری رو به رو کند. این آورده های علمی، وظیفه اداره کنندگان کشور را برای حفظ منابع باقی مانده از طبیعت در برابر آتش سوزی های عمدی و غیر عمدی سخت و سخت تر می کند.

بذور صنوبر داگلاس، *Pseudotsuga menziesii*

در پژوهشی که به تازگی در مجله Ecological Applications منتشر شد، محققان میزان زادآوری ۱۵ منطقه جنگلی سوزی برگ کاج پاندروزا (*Pseudotsugamenziesii*) و درخت داگلاس (*Pinus ponderosa*) را در جنوب کلرادو و شمال نیومکزیکو مطالعه کردند. آینه با بررسی های سال ۱۹۸۸ تا ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۰ دچار آتش سوزی شدند. آنها با این مناطق در میدانی، تراکم زادآوری و میزان تولید بذر درختان باقی مانده را اندازه گیری و اطلاعات مرتبط از جمله سوابق اقلیمی و فاصله مرکز سوختگی تا درختان تولیدکننده فعال بذر را جمع آوری کردند. دانشمندان همچنین از روش های جدید تعیین سال استقرار نهال ها استفاده کرده تا امکان ارزیابی دقیق تری را از شرایط آب و هوایی مناسب برای احیای جنگل ها پس از آتش سوزی فراهم کنند. نتایج نشان داد که میزان زادآوری توده های کاج پاندروزا به میزان ۴۲٪ و توده های داگلاس به میزان ۶۹٪ کمتر از پایین ترین میزان زادآوری ثبت شده در تاریخ مناطق فوق است. کایل رودمان (Kyle C. Rodman)، نویسنده مسئول این پژوهش از گروه جغرافیای دانشگاه کلرادو گفت: «دسترسی به بذر، عامل مهمی در احیای جنگل هاست، اما کمتر به آن توجه شده است. این مناطق در صورتی می توانند احیا شوند که درختان باقی مانده از آتش سوزی به میزان کافی بذر تولید کنند. از آنجایی که بیشتر درختان هر ساله بذر تولید نمی کنند، احیای جنگل ها با مشکل مواجه می شود.» رودمان اضافه می کند: «تغییر در میزان تولید بذر پس از آتش سوزی موضوعی است که به تازگی مورد توجه محققان قرار گرفته است.»

به علاوه نتایج نشان داد مناطق جنگلی گرم و خشک آسیب پذیر تر بودند. رودمان گفت: «در صد فراوانی از توده های سوخته مناطق گرم و خشک، زادآوری بسیار پایین و هشدار دهنده ای داشتند. به نظر می رسد

* دانشیار پژوهش، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران